

ÅRSPLAN 26/27

Bybrua FUS barnehage

INNHOOLD

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon
Verdier
Hovedmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom
Demokrati
Mangfold og gjensidig respekt
Likestilling og likeverd
Bærekraftig utvikling
Livsmestring og helse

4. Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning
Organisering og ledelse
Læringsstøtte

5. Barns medvirkning

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid
Samarbeid med andre instanser

7. Overganger

Tilvenning i barnehagen
Overganger innad i barnehagen
Overgang mellom barnehage til skole

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon
Planlegging
Vurdering
Dokumentasjon
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

9. Barnehagens fagområder

**BARNET
FØRST!**

1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Årsplanen viser hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37). Årsplanen beskriver hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

Visjon:

Sammen gir vi barndommen verdi: Vennskap, lek, glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den setter retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – i dag og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Våre metoder for å jobbe mot visjonen:

- Barnet først skal være vårt fokus i alt arbeid vi gjør i barnehagen.
- Ansatte i Bybrua FUS barnehage skal være bevisste i å legge til rette for relasjonsbygging ved hjelp av smågrupper.
- Ansatte i Bybrua FUS barnehage skal legge til rette for lekearenaer som inviterer og motiverer barna til lek.
- Ansatte i Bybrua FUS barnehage skal se barns interesser, sette i gang lek, og være deltakende i barns lek.
- Ansatte i Bybrua FUS barnehage skal være spontane og kreative for at barna kan oppleve magiske øyeblikk.

Verdier:

Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Våre metoder for å jobbe i tråd med verdiene:

- Ansatte i Bybrua FUS skal gjennom sin profesjonalitet sette barnet først og jobbe med viktige indikatorer innenfor CLASS, Egenledelse i lek og læring (ELL) og Tuning into kids (TIK).
- **Glødene:** Ansatte i Bybrua FUS skal være positive, vise engasjement i forhold til sin rolle, barna, foresatte og ansatte. De skal møte barna med smil og nysgjerrighet, og vise at de er interessert i barnas tanker og følelser.
- **Skapende:** Ansatte i Bybrua FUS skal være kreative, fantasifulle, skape gode relasjoner mellom barna, fange barnas interesser og bygge videre på lek og aktivitet som en kan delta i over tid. Det tilrettelegges for eksperimentering, varierte materialer og aktiviteter som stimulerer barnas sanser og fantasi. Vi arbeider tverrfaglig med ulike områder som kunst, musikk, drama, natur og teknologi som uttrykksform.
- **Tilstedeværende:** Ansatte i Bybrua FUS skal være sensitive, til stede og deltakende i barnas aktiviteter og lek. Det skal være et godt nærvær med ro, oppmerksomhet og trygghet for barna. De ansatte skal ha tid til å undre seg og snakke om det barna opplever i hverdagen.

Hovedmål:

- FUS barn har et positivt selvbilde
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS barn gleder seg til “resten av livet”, og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller
- FUS barn har det gøy i barnehagen

Våre metoder for å jobbe mot målene:

- Ansatte i Bybrua FUS skal sammen med barna samtale omkring positive hendelser i fremtiden, både små og store - og sette mål sammen med barna.
- Ansatte i Bybrua FUS skal planlegge, gjennomføre og vurdere sitt arbeid i barnehagen for å opprettholde god kvalitet.
- Ansatte i Bybrua FUS skal gjennom forskningsbasert arbeid støtte og utvikle barn i samsvar med FUS hovedmål.
- Hos de ansatte i Bybrua FUS skal barns medvirkning være i fokus.
- Leken skal være det viktigste verktøyet hos de ansatte i Bybrua FUS for å oppnå FUS sine hovedmål.

I FUS barnehagene har vi et felles slagord; «Barnet først». Dette innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetanseutvikling, hvor målet er et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: først en beskrivelse av hva rammeplanen fremmer, for så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.

2. OM BARNEHAGEN

Bybrua FUS barnehage AS er en av 178 privatdrevne barnehager innenfor FUS-kjeden i Norge. Barnehagen har lokaler fra 2011 som består av tre avdelinger/ baser hvor barna kan leke og utvikle seg. Barnehagen ligger i landlige omgivelser på Bybrua. Nærmiljøet brukes aktivt til turer og aktiviteter gjennom hele året, og vår lavvo i nærheten av barnehagen er en naturlig møteplass og aktivitetsarena i alle årstider. I Bybrua FUS barnehage kommer leken først. Det innebærer at alle ansatte skal være med å leke, observere lek og sette inn tiltak for at leken skal utvikle seg over tid. Barn lærer best gjennom lek og vi bruker mye tid på å leke i barnehagen. Våre ansatte har kunnskaper og ferdigheter i veiledning, og i å bygge opp gode lekearenaer sammen med barna.

Bybrua FUS

Adresse: Nedrevegen 6
2822 Bybrua
Telefonnummer: 61 17 06 11
E-post: dl.bybrua@bhg.no

Kontaktinfo til de ulike basene:

Bier

Tlf: 61170611 #1

Sommerfugler

Tlf: 61170611 #2

Ekorn

Tlf: 61170611 #3

Ulver

Tlf: 61170611 #4

Bjørner

Tlf: 61170611 #5

fus.no/bybrua

3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Vårt syn på barn og barndom:

- Leken er utgangspunktet og grunnmuren for all virksomhet i Bybrua FUS barnehage.
- Barna skal erfare hvordan det er å leke med andre barn. Denne arenaen gir mulighet for mestring og vennskap. Vi har fokus på barnas egenledelse i lek og læring gjennom fire hovednøkler: ansattrollen, lek, sosial kompetanse og språk. For oss er det viktig at alle ansatte ser potensielt i barnas lek og bidrar til å skape et miljø som fremmer utvikling, læring og trivsel.
- Ansatte i Bybrua FUS barnehage skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Et viktig tiltak i dette arbeidet er å organisere deler av hverdagen i smågrupper, slik at alle barn blir sett, hørt og møtt med sine behov. Dette gir barna reelle muligheter til medvirkning og innflytelse på egen barnehagehverdag.

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Våre metoder for å fremme demokrati:

- Lytte aktivt til barnas ønsker, meninger og initiativ for at de kan medvirke i sin egen hverdag.
- Barna kan velge mellom ulike aktiviteter, turmål og matsorter.
- Være gode rollemodeller for barna og for hverandre.
- Støtte opp og skape grunnlaget for at barna blir gode deltakere i et demokratisk samfunn, gjennom lek, læring og medvirkning.
- Kartlegge egen praksis for å sikre at alle barn får delta og medvirke.
- Møte barna med anerkjennelse, respekt og genuin interesse, og vise at deres meninger og perspektiver er viktige og har betydning for andre.
- Gi barna erfaringer med å vente på tur, lytte til andres synspunkter og samarbeide om å finne gode, felles løsninger.
- Utvikle ulike prosjekter hvor barna får delta i planlegging og gjennomføring.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

Våre metoder for å fremme mangfold og gjensidig respekt:

- Se mangfoldet i barnehagen som en styrke og et grunnlag for utvikling av samarbeid og vennskap.
- Vise interesse for barns bakgrunn, språk, kultur og familieform.
- Gjennom et rikt språk og gode lekestrategier skal de ansatte sikre at alle barn får delta med sin stemme og sin interesse.
- Veilede barna og hjelpe til med at ulike

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10).

Våre metoder for å fremme likestilling og likeverd:

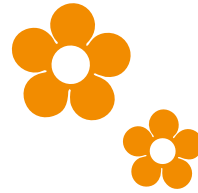
- Legge til rette for at barna skal få like muligheter til å velge leker, aktiviteter og roller i lek – uavhengig av kjønn, språk eller funksjonsevne.
- Være gode rollemodeller gjennom å være bevisst egne holdninger og språkbruk.
- Gi barna meningsfulle opplevelser og aktiviteter som bidrar til barnas erfaringer med samarbeid, toleranse og det å bygge vennskap. Vennskap og anerkjennelse av mangfold skal være en sentral del av vårt systematiske arbeid for inkludering, fellesskap og respekt for hverandre.
- Bekrefte hvert enkelt barns identitet og støtte de i selvutfoldelse.
- Legge til rette for at barna får erfaringer og opplevelser som fremmer forståelse av at mangfold er en ressurs og styrke både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.
- Gjennom kartlegging av egen praksis sikre at alle barn blir sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskapet.
- Benytte Pride og FN-dagen som utgangspunkt for samtaler om verdier, inkludering, respekt for ulikheter og like rettigheter, på en måte som er tilpasset barnas alder og forutsetninger.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10).

Våre metoder for å fremme bærekraftig utvikling:

- Gjennom opplevelser, erfaringer og læring skal barna utvikle respekt for naturen og bli bevisste på hvordan våre valg og handlinger påvirker miljøet. Slik kan de få en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling og ansvar for fremtiden.
- Barna skal få mulighet til å oppleve, erfare og tilegne seg kunnskap som gir dem forståelse og respekt for hvordan vi kan ivareta mennesker, naturen og kloden rundt oss.
- Gi barna erfaringer som synliggjør at hvert enkelt menneske er viktig i et perspektiv om fremtidig bærekraftig utvikling.
- Gjennom ulike aktiviteter skal de ansatte legge til rette for sosial utjevning og ha en bevissthet rundt å redusere og utjevne forskjeller i barnas hverdag.
- Gi barna erfaringer med økosystemet og forståelse for at alle levende organismer i naturen har en funksjon og en plass i helheten.
- Mat skal være et sentralt satsningsområde, hvor barna får erfaringer med bevissthet rundt matressurser, matavfall og matoverflod. Vi har et økende fokus på bruk av rene råvarer og rene matprodukter, samt å redusere andelen ultraprosessert mat i det daglige kostholdet, innenfor rammene av tid, økonomi og praktiske hensyn.
- Barna skal få erfaring med matlaging, og vi baker jevnlig rundstykker i barnehagen.
- Gjennom kjøkkenhage får barna erfaring med å så, stelle og høste egen mat, samt kildesortering og bærekraftige vaner i praksis.
- Bruke nærområdet aktivt gjennom hele året, og legge til rette for samtaler og undring rundt endringer i naturen i de ulike årstidene.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

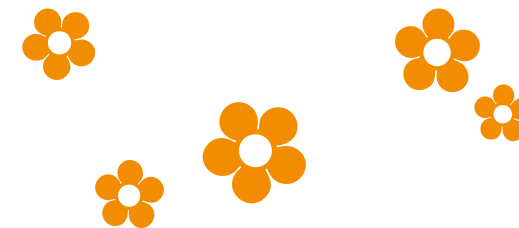
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

Våre metoder for å fremme livsmestring og helse:

- Støtte barnas selvfølelse og bidra til de utvikler en god balanse mellom å ivareta egne behov og å ta hensyn til andres.
- Legge til rette for barns medvirkning i egen hverdag.
- Støtte barna i å gjenkjenne, forstå og sette ord på egne følelser.
- Legge til rette for et lekemiljø hvor barna opplever mestring, tilhørighet og felleskap.

- Skape trygge og gode relasjoner til hvert enkelt barn, slik at de opplever å bli sett, hørt og ivaretatt.
- Tilrettelegge for og oppmuntre til individuelt tilpassende aktivitet som gir barna mestringsopplevelser.
- Fremme fysisk aktivitet og motorisk utvikling gjennom turer i nærmiljøet og i skog og natur.
- Legge til rette for at barna deltar i matlaging og får erfaringer med sunne matvaner og betydningen av kosthold for vekst og utvikling.
- Bruke aktivitetsplanen som et tiltak for å sikre et trygt og godt barnehagemiljø.
- Ivareta opplysningsplikten til relevante eksterne instanser ved behov.

Barnehagemiljø

**BARNET
FØRST!**

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

Barnet først» er et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse, samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Sosioemosjonell støtte og veiledning handler om hvordan de ansatte skaper en barnehagehverdag som bidrar til at barna utvikler gode relasjoner til andre, opplever glede ved læring og mestring, og kjenner på trygghet og tilknytning. Det innebærer også å legge til rette for at barna opplever selvbestemmelse og gradvis utvikler selvstendighet.

Positivt klima: I et positivt klima smiler og ler de ansatte sammen med barna. Det er tydelige tegn på gode relasjoner mellom voksne og barn, og de ansatte viser entusiasme og interesse gjennom både kroppsspråk og stemmebruk. De er til stede der barna

er, i barnas høyde og med kroppen vendt mot dem, slik at de møter barna på en varm og tilgjengelig måte.

Negativt klima: Et negativt klima kjennetegnes av fravær av at de ansatte straffer, håner, kjeffer på eller erter barna.

Sensitive voksne – trygge barn: Å være sensitiv handler om å være oppmerksom på og respondere på det enkelte barnets signaler når det har behov for støtte. De ansatte kjenner barna godt og fanger opp når barn viser tegn til uro, frykt, manglende oppmerksomhet eller lite engasjement. De tilpasser sin egen væremåte og tilnærming for å møte barnets behov på en trygg og hensiktsmessig måte.

Barns perspektiv og medvirkning: De ansatte følger barns initiativ og ideer, viser fleksibilitet og ivaretar barnas perspektiv i hverdagen. De gir barna mulighet til å uttrykke seg, etterspør deres innspill og ideer, og tilrettelegger for medvirkning. Samtidig gis barnas ansvar og oppmuntring til å utvikle selvstendighet og mestring.

Emosjonskompetanse hos barn og ansatte:

Emosjonskompetanse handler om å kunne gjenkjenne og forstå egne følelser, samt håndtere frustrasjon og sterke emosjoner på en hensiktsmessig måte. Det innebærer også å forebygge at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart, og å utvikle kontroll over hvordan og når følelser uttrykkes.

Emosjonsveiledning: I emosjonsveiledning er de ansatte bevisste barnas følelser og er tilstede i situasjonen. De etablerer kontakt, viser forståelse og aksept for barnets følelser, og hjelper barnet med å sette ord på det det opplever. Ved behov støttes barnet i å finne løsninger og håndtere situasjonen på en konstruktiv måte.

Organisering og ledelse:

Organisering og ledelse handler om hvordan de ansatte skaper en barnehagehverdag som støtter barnas utvikling av selvregulering, evne til å holde fokus

og engasjement i lek og læringssituasjoner. De ansatte etablerer og opprettholder rutiner og strukturer som gir forutsigbarhet og trygghet, slik at barna får gode rammer for å delta i meningsfulle og utviklingsfremmende aktiviteter.

Gruppeledelse og veiledning: De ansatte er proaktive og har tydelige, positive forventninger til barnas atferd. De gir oppmerksomhet til ønsket atferd og bidrar til trygge, stabile og forutsigbare rammer i hverdagen.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger:

Avdelingene har tydelige rutiner, og de ansatte legger til rette for smidige og forutsigbare overganger i løpet av dagen. Barna kjenner strukturene og rammene, og barnehagehverdagen preges av god flyt og lite unødig venting. Innhold og aktiviteter er planlagt og godt forberedt.

Variasjon: Det tilbys varierte og tilgjengelige materialer i barnas høyde, som inviterer til utforskning og lek. De ansatte tar barnas perspektiv og legger til rette for aktiv deltakelse i ulike aktiviteter, slik at barna opplever mestring, medvirkning og engasjement.

Læringsstøtte:

Læringsstøtte handler om hvordan de ansatte støtter barnas læring i barnehagen. Det teoretiske grunnlaget bygger i hovedsak på forskning om kognitiv utvikling og språkutvikling. Her vektlegges forskjellen mellom å lære faktakunnskap og å utvikle forståelse for hvordan kunnskap henger sammen, organiseres og er gjensidig avhengig av hverandre. Barns kognitive og språklige utvikling er avhengig av mulighetene de får til å bruke og videreutvikle eksisterende ferdigheter, samt at de ansatte støtter utviklingen av stadig mer komplekse ferdigheter. Læring skjer gjennom aktiv deltakelse, samspill og når barnet opplever mening og engasjement. Ren instruksjon er i liten grad egnet for barn i barnehagealder; barna har behov for medvirkning og opplevelse av sammenheng for at læring skal finne sted.

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring:

De ansatte bruker læringsfremmende samtaler og aktiviteter i samspill med barna. Læring handler ikke bare om å tilegne seg kunnskap, men også om å kunne bruke kunnskapen i nye sammenhenger. Det vektlegges å utvikle barnas forståelse fremfor å gjennomføre selve aktiviteten. Nye begreper knyttes til situasjoner, hendelser og objekter barna kjenner fra før, da gjenkjenning fremmer læring. De ansatte etter spør barnas tenkning, refleksjoner og problemløsning.

Tilbakemeldinger: Barn har behov for tilbakemeldinger underveis i læringsprosesser for å få best mulig utbytte av aktiviteter og situasjoner. Når barna er i lek og aktivitet, kan de ansatte støtte læringen ved p gi hint (verbalt eller fysisk), stille spørsmål og komme med innspill som bidrar til utholdenhet og videre utforskning. Målet er å skape tilbakemeldingssirkler, hvor gjentakende sekvenser av spørsmål og svar bidrar til dypere forståelse og økt læring innen teamet.

Språk: Språkstøtte innebærer hyppige og meningsfulle samtaler med barna, hvor det legges til rette for frem- og tilbake-utvekslinger mellom barn og ansatte. De ansatte snakker med barna, ikke til dem. Det stilles åpne spørsmål som inviterer til mer enn korte svar, og barnas utsagn repeteres, utvides og videre utvikles. De ansatte setter ord på egne og barnas handlinger, bruker et variert språk, forklarer begreper og knytter språk til situasjoner og erfaringer her og nå. Det er tydelig intensjon om å styrke barns språkutvikling gjennom alle samspillsituasjoner.

Egenledelse i lek og læring: De ansatte støtter barnas utvikling av egenledelsesfunksjoner som

planlegging, organisering, arbeidsminne, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering og igangsetting. Det legges til rette for et variert og stimulerende lekemiljø, og de ansatte deltar aktivt i barnas lek for å støtte utvikling, mestring og læring.

Slik arbeider vi med «Barnet først»:

For å sikre at vi arbeider i tråd med det helhetlige systemet Barnet først, settes teamet jevnlig på agendaen i ulike møter. Gjennom erfaringsdeling, veiledning, faglig refleksjoner og utvikling av felles metoder sørger vi for at kunnskapen holdes oppdatert, levende og tilgjengelig for alle ansatte. De ansatte støtter hverandre i det daglige arbeidet for å sikre at barna får god omsorg, mulighet til å utvikle vennskap og opplever tilhørighet i et felleskap. Vi arbeider målrettet for å skape et språkstimulerende miljø hvor leken står sentralt.

For å sikre barns utvikling og individuelle progresjon benytter vi kartleggingsverktøy som TRAS og ALLE MED ved behov, samt skriver pedagogiske driftsrapporter jevnlig som utgangspunkt for samtaler med foresatte.

Barndommen er en livsfase preget av rask utvikling og høy læringsintensitet. Det er derfor avgjørende å tilby et trygt, utviklende og stimulerende læringsmiljø. Vi legger til rette for gode lek- og læringsmiljøer hvor hvert enkelt barn får mulighet til å oppleve mestring og utvikle et positivt selvbilde. Barnehagens progresjonsplan brukes som et verktøy for å sikre tilpasset og målrettet utvikling for alle barn.

Faglig utvikling vektlegges gjennom personalmøter, teammøter og planleggingsdager, med mål om kontin-

uerlig å styrke kompetansen og kvaliteten i personalgruppa.

Barnehagemiljøet skal fremme utvikling på individnivå, slik at hvert barn får mulighet til å utvikle sitt potensial og bli den beste utgaven av seg selv. For å støtte barnas evne til å inngå i og opprettholde lek over tid, vektlegger de ansatte tilstedeværelse, relasjonskvalitet og aktivt samspill i hverdagen..

I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.19).

De ansatte i Bybrua FUS barnehage skal ha høy grad av tilstedeværelse og sikre kvalitet i det pedagogiske arbeidet. Dette tydeliggjøres gjennom «Bybrua FUS-huset», som beskriver ulike nivåer og forventninger til ansattes praksis og refleksjon. Målet er at de ansattes faglige utøvelse og refleksjon skal bidra til hvert enkelt barns trivsel, utvikling og progresjon. Bybrua FUS-huset gir et felles grunnlag for faglig retning, kontinuitet og utvikling i personalgruppa. Gjennom systematisk veiledning, rapportering og rolleanalyse skal de ansatte utvikle selvledelse og autonomi, med

mål om å styrke kvaliteten i arbeidet med barna. Modellen fungerer som et verktøy for forventningssavklaring, refleksjon og faglig analyse. Det er viktig at hver enkelt ansatte får tid og støtte til å forstå krav, forventninger og målsettinger i arbeidet med barna.

Bybrua FUS huset

Barnehagen skal legge til rette for et trygt og utviklende læringsmiljø hvor barna opplever mestring og progresjon. Dette innebærer planlegging som er tilpasset både barnegruppa og det enkelte barn. Barnehagens progresjonsplan beskriver hvordan de ansatte arbeider systematisk for å støtte barns læring og utvikling. Planene er delt inn i aldersgruppene 1-3 år og 3-6 år, og tar utgangspunkt i rammeplanens syv fagområder. Innenfor hvert fagområde vektlegges innhold og fokusområder som, med utgangspunkt i utviklingspsykologisk kunnskap, skal støtte det enkelte barns utvikling. Samtidig legges det vekt på barnets medvirkning i egen læring, og på å holde barnet i en hensiktsmessig flytzone. Tidlige erfaringer og opplevelser har stor betydning for barns selvilde og selvpåfatning. Derfor er de ansattes holdninger, handlinger og kvaliteten i samspillet med barna avgjørende for barns læring og utvikling.

Progresjonsplan

5. BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Våre metoder for å sikre barns medvirkning:

- Være fleksible, åpne og lyttende i samspill med både barn og voksne, og sammen finne gode løsninger til det beste for fellesskapet. Barna skal gjennom samspill med andre erfare at de har reell medvirkning i barnehagens fellesskap.
- Skape og forme hverdagen sammen med barna, hvor samspillet mellom barn og ansatte er avgjørende for kvaliteten i barnehagen.
- Oppmuntre barna til å uttrykke tanker og meninger, både verbalt og kroppslig, og sørge for at dette blir fanget opp og tatt på alvor av de ansatte.
- Gjennom samtaler, observasjon og tilstedeværelse skal de ansatte være opmerksomme på hva som er viktig for hvert enkelt barn.
- Sette av tid og rom til gode samtaler og aktiv lytting sammen med barna.
- Vise i praksis at barnas meninger er betydningsfulle, og at de har en viktig stemme i barnehagens fellesskap.

6. SAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

- Gjennom relasjonsbygging og dialog ønsker vi å skape tillit, åpenhet og samarbeid mellom foresatte og personalet, basert på gjensidig respekt og forståelse.
- Gjennom hjemmebesøk ønsker vi å trygge foresatte og skape god overgang fram hjem til barnehage.
- I tråd med Rammeplanen kapittel 11 (§4) har barnehagen et samarbeidsutvalg (SU) bestående av tre representanter fra foresatte og tre representanter fra ansatte. SU er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ som ivaretar partenes interesser.

Foreldresamarbeid vil også skje i følgende situasjoner:

- Daglig dialog i hente- og bringesituasjoner
- Minst én planlagt foreldresamtale per barnehageår
- Spontane samtaler og oppfølgingssamtaler ved behov
- Veiledning og samtale for foresatte (Superonsdag)
- To foreldremøter pr. barnehageår
- Daglig informasjon fra barnehagen via Mykid
- Årlig brukerundersøkelse via Utdanningsdirektoratet.
- Informasjonsmøte for nye foresatte før oppstart
- Månedlige nyhetsbrev

Samarbeid med andre instanser:

- Barnehagetjenesten i kommunen
- Barnevernet
- Pedagogisk og psykologisk tjeneste (PPT/veiledningsteam)
- Helsesykepleier
- Skole
- Fysioterapeut
- Legesenter
- Barn og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP)
- Habiliteringstjenesten (HAB)

7. OVERGANGER

Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:

- Det enkelte barn tilbys hjemmebesøk i forkant av oppstart.
- Besøksdager for barn og foresatte i barnehagen før barnehageoppstart.
- Hvert barn har en primærkontakt i barnehagen for å sikre relasjonen og samarbeid med hjemmet.
- Individuell tilvenning tilpasset barnet.
- Oppstartsamtale ca. 2-3 uker etter oppstart.
- Informasjonsmøte.

Tilvenning-i-barnehagen

Overganger innad i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang innad i barnehagen:

- Samarbeidsprosesser og planleggingsmøter på tvers av avdelinger.
- Besøksdager på våren i de nye avdelingene til høsten.
- Foreldremøte med tanke på overgang fra småbarn til storbarn, avholdes på våren før sommerferien.

Overgang mellom barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner

. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang til skolen:

- Møter og samarbeid med våre respektive skoler i kommunen.
- Hospitering i barnehagen og i skolen.
- Ved behov og samtykke fra foresatte vil pedagogisk leder ha overgangsmøte med skolen hvor vi sikrer at skolen kjenner barnet best mulig før skolestart.
- Barna besøker sin skole via formelle og uformelle barnehageturer, og besøksdager.

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, og reflekterer jevnlig over faglige og etiske problemstillinger. De holde seg faglig oppdatert og fungerer som gode rollemodeller i møte med barna. Senge (2006) beskriver en lærende organisasjon slik «En lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid.». Med dette som utgangspunkt legger vi stor vekt på at personalet utvikler sin kompetanse og bygger kapasitet i det daglige arbeidet, slik at barna møter trygge, omsorgsfulle og faglig kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- «Barnet først» som vår faglige forankring.
- Lærende møter skal være vår hovedstruktur i personalmøter, teammøter og i planleggingsdager.
- Målsetningsarbeid med fokus på CLASS domener og dimensjoner.
- Kurs for personalet, både internt og eksternt.
- Formell og uformell veiledning av personalet.
- Veiledning og støtte av barnehagens språkveileder.
- Samarbeid med nettverk innlandet.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

Våre metoder for planlegging:

- Barnehagens årsplan som verktøy i planlegging.
- FUS Årshjul.
- Månedssstruktur i Mykid.
- Pianta – skjema.
- Handlingsplan etter CLASS observasjon.
- Barnehagens implementeringsplan for «Barnet først».
- Pedagogisk driftsrapport med fokus på barns progresjon.
- Leder- og teammøter, personalmøter og planleggingsdager.
- Observasjon av barns lek og interesser for å kunne tilrettelegge for rollelek og aktiviteter.
- Nettverksmøter og samarbeid med barnehager i kommunen.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38).

Våre metoder for vurdering:

- Pedagogisk driftsrapport.
- CLASS observasjoner, eksternt og internt.
- Tilbakemeldingsrapport etter CLASS observasjon.
- Vurdering av tiltak fra handlingsplanen (CLASS).
- Relasjonssirkel.
- Kartlegging av enkelte barn ved behov i samarbeid med foresatte og samarbeidsinstanser.
- Foreldresamtaler og møter.
- Observasjon og samtaler med barna for å kunne ta barnas uttrykk på alvor.

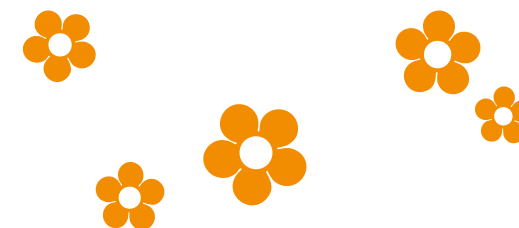
Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39).

Våre metoder for dokumentasjon:

- Dagen i dag
- Nyhetsbrev
- Bilder som synliggjør hverdagen
- Barnesamtaler
- Pedagogisk driftsrapport
- Pedagogisk dokumentasjon
- Tilbakemeldingsrapport etter CLASS observasjon
- Foreldresamtaler
- Barneintervju
- Aktivitetsplan

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

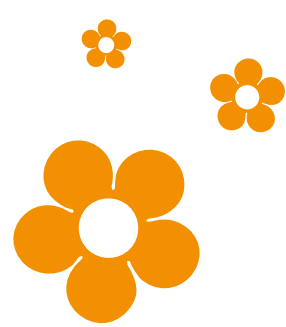
«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Våre metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

- Barnet Først (CLASS, Tuning into kids (TIK) og egenledelse i lek og læring (ELL)) som vår faglige forankring.
- Karlegging av enkeltbarn ved behov.
- Samarbeidsprosesser og møtevirkosomhet som er lærende møter.
- Interne og eksterne observasjoner av avdelingskvalitet.
- Målsetningsarbeid med fokus på CLASS domener og dimensjoner.
- Pedagogisk driftsrapport med gjennomgang og tilbakemeldinger.
- Interne og eksterne kurs med tilknytning til «Barnet Først».

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

Våre metoder for å ivareta rammeplanens hensikt med fagområdene:

- Lekprosjekt.
 - Turer i nærmiljøet, lengre turmål og bruk av kollektivtransport.
 - Markeringer av høytider/merkedager.
 - Formingsaktiviteter.
 - Forskerklubb.
 - Matlaging og måltider.
- Eventyr, høytlesning og språklek.
 - Rim, regler og sang.
 - Grønnsakshage.
 - Kildesortering og gjenbruk.
 - Aktiviteter i smågrupper.
 - Språkveileder.

Linker:

- <https://tuningintokids.no/>
- [Barn, ungdom og familie - Gjøvik kommune](#)
- [Pedagogisk-psykologisk tjeneste \(PP-tjenesten\) - Gjøvik kommune](#)
- [Gjøvik – BTI – På samme lag for barn og unge \(bedreinnstats.no\)](#)
<http://www.statped.no/laringsressurser/sammensatte-larevansker/fokus-pa-tidlig-innsats/fokus-pa-tidlig-innsats/tiltak--tidlig-innsats-i-barnehagen/>

Datoplan for barnehageåret 2026-2027

August	• Oppstart nytt barnehageår
September	• 9. Personal/teammøte, kl. 16.30-20.30 (Brann og Førstehjelpskurs) • 23. Superonsdag • 24. Foreldremøte, 18.00-20.00 • Uke 38 Nasjonal brannvernuke
Oktober	• 14. Personalmøte/teammøte, 16.30-19.00. SU-møte. 19.00-20.15. • 28. Superonsdag • Forut aksjon 2026 • Medarbeidersamtaler, PL med medarbeider, og PL med DL • Foresatte kontakter pedagogisk leder ved behov for foreldresamtale/barnesamtale
November	• 18. Personal/teammøte, kl. 16.30-19.30 • 20. Planleggingsdag – Nettverk innlandet (Barnehagen stengt) • 25. Superonsdag • 30. Julegrantenning, kl. 15.30
Desember	• Julegudstjeneste • 11. Lucia markering • 23. Siste dag før jul • Barnehagen stengt i romjula: 24/12/26 – 4/1/27
Januar	• 4. Planleggingsdag – (Barnehagen stengt) • 5. Første dag etter jul • 13. Personal/teammøte kl. 16.30-19.00, etterfulgt av SU møte kl. 19.15-20.30 • 20. Superonsdag • Brukerundersøkelse • Barnesamtaler oppstart (invitasjon fra pedagogisk leder kommer)
Februar	• 5. Samefolkets nasjonaldag • 7. Fastelavn • 8.-12. Karnevalsuke • 17. Personal/teammøte, kl. 16.30-19.00. SU-møte 19.00-20.15 • 24. Superonsdag • 26. Frist for å melde behov om pass i påsken 2027
Mars	• Foreldremøte, (invitasjon kommer) • 17. Personal/teammøte, kl. 16.30-19:30 • 31. Superonsdag • Medarbeidersamtaler, DL med alle • 24. Barnehagen stenger kl. 12:00 pga. påske
April	• 16. Frist for innmelding av sommerferieuker for barna (stengt uke 28, 29, 30) • 19.-23. Trafikkuke • 28. Superonsdag • 28. Arbeidskveld for ansatte, kl. 17.00-20.30 • 29. FUS dagen • Medarbeidersamtaler, DL med alle
Mai	• 7. Planleggingsdag (Barnehagen stengt) • 19. Personal/teammøte, kl. 16.30-19.00. SU-møte 19.00-20.15 • 26. Superonsdag • Dugnad (dato kommer) • Fotografering
Juni	• 11. Planleggingsdag (Barnehagen stengt) • Sommerfest (dato kommer) • Blomstergudstjeneste (dato kommer) • Overgangsmøte for foresatte små – storbarn • Hjemmebesøk hos nye barn for høsten 2027 • Besøksdager nye barn • Informasjonsmøte for nye foresatte
Juli	• Ferieavvikling – Barnehagen sommerstengt uke 28, 29 & 30
August	• 12. Planleggingsdag

Kunnskapsdepartementet. (2017).
Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
Hentet fra <https://www.udir.no>